

## 1. FEJEZET

### VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről a

#### **Borsod-Abaúj-Zemplén Térségi Ivóvíz-kezelési Önkormányzati Társulás**

címe: 3900 Szerencs, Rákóczi út 89.

képviseli: Koncz Ferenc, elnök

bankszámlaszáma: 11734145-15789501

adószám: 15789501-2-05

törzsszám/nyilvántartási szám: 789509

(a továbbiakban **“Megrendelő”**),

másrészről

....

címe: [...]

képviseli: [...]

bankszámlaszáma: [...]

cégjegyzékszám: [...]

(a továbbiakban **“Vállalkozó”**) között.

#### **1. Preambulum**

- 1.1 A felek rögzítik, hogy a Megrendelő az ajánlattevők részére 2017. [...] [...] napján közvetlenül megküldött ajánlattételi felhívással a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (továbbiakban: „Kbt.”) 115. § (1) bekezdése szerinti hirdetmény közzététele nélküli, tárgyalás nélküli nemzeti nyílt közbeszerzési eljárást indított „*Vállalkozási szerződés a KEOP-1.3.0/09-11-2011-0046 és KEHOP-2.1.4-15/2016-00003 azonosítójú projekt 2. és 3. sz. alprojektjeihez kapcsolódó mosatási és öblítési tevékenységek ellátására a FIDIC Zöld könyv szerint két részben*” tárgyban. Megrendelő az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezést 2017. [...] [...] napján küldte meg ajánlattevők részére azzal, hogy a fenti közbeszerzési eljárás [...] részének nyertese a Vállalkozó, ennek megfelelően a felek a törvényes határidőn belül szerződést kötnek jelen szerződéses megállapodás, és a kapcsolódó mellékletek (a továbbiakban együttesen: „Szerződés”) feltételei szerint.
- 1.2 Felek a Kbt. 138. § (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel megállapodnak, hogy a vállalkozó a szerződés tárgyát képező munkákat a szerződés megkötését megelőző közbeszerzési eljárásban bemutatott szakember(ek) bevonásával, a jelen szerződés megkötését megelőző közbeszerzési eljárásban benyújtott szakmai ajánlatában (ütemterv) foglaltak szerint köteles ellátni. Vállalkozó köteles továbbá a jelen szerződés teljesítésébe legalább [...] fő álláskereső személyt bevonni, a szerződés teljes időtartama alatt teljes munkaidőben, a jelen szerződésben meghatározott munkaterületen foglalkoztatni.

---

<sup>1</sup> Megfelelően kitöltendő.

<sup>2</sup> Ajánlattevő megajánlása szerint alakul.

A jelen fontban foglaltakat Megrendelő a Kbt. 142. § szakaszában foglaltaknak megfelelően ellenőrzi.

Vállalkozó a jelen szerződés aláírásával kifejezetten tudomásul veszi, hogy a fenti kötelezettségek elmulasztása, illetve megszegése súlyos szerződésszegésnek minősül, mely a jelen szerződésben és a vonatkozó jogszabályokban meghatározott jogkövetkezményeket vonja maga után.

## **2. A szerződés tárgya, a felek kötelezettségei és nyilatkozatai**

- 2.1 Megrendelő a jelen Szerződés szerinti az Észak-magyarországi Régió településein élő lakosság egészséges ivóvízzel való ellátásának biztosítása céljait szolgáló, a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott kivitelezési (ivóvíz elosztó hálózat mosatási és öblítési feladatai) munkákat kívánja megvalósítani.
- 2.2 A felek megállapodása szerint a Vállalkozó köteles a szerződés alapidokumentumaiban meghatározott kivitelezési munkákat szerződésszerűen, teljes körűen, műszakilag és minőségileg kifogástalan kivitelben, a vonatkozó magyar előírásoknak, műszaki szabványoknak határidőben egy szakvállalat gondosságával kivitelezni, illetve valamennyi egyéb szerződéses kötelezettségét szerződésszerűen teljesíteni. A Vállalkozó a fenti kötelezettsége mellett kifejezett kötelezettséget vállal arra, hogy jótállási/ szavatossági kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tesz.
- 2.3 Vállalkozó a szerződés aláírásával akként nyilatkozik, hogy a szerződés elválaszthatatlan részét képező dokumentumokat és a Megrendelő által a rendelkezésére bocsátott egyéb dokumentumokat, mint szakvállalat saját felelősségére ellenőrizte, az azokban foglalt tényeket, előírásokat ismeri. Vállalkozó a 3.1 pont szerinti vállalkozói díjat ezen információk figyelembevételével, szakmai tapasztalatára alapozva állapította meg. Vállalkozó a tárgyi beruházás funkciójának, céljainak megfelelő, valamint a rendeltetésszerű használatához és a teljes körű, I. osztályú minőségi követelményeknek megfelelő megjelenésű és minőségű megvalósításához szükséges kivitelezési munkákat kalkulálni tudta.
- 2.4 A Megrendelő köteles a szerződés szerinti fizetési és egyéb kötelezettségeit teljesíteni.
- 2.5 A Megrendelő, illetve az általa kijelölt szervezet vagy személy (pl. kiválasztott projekt menedzsment szervezet) mindenféle korlátozás nélkül, bármikor jogosult a Vállalkozó, illetve annak alvállalkozói tevékenységét és munkavégzését, illetve a szerződésszerű teljesítést ellenőrizni, a Vállalkozótól a szerződés tárgyát képező munkákra vonatkozóan felvilágosítást kérni. Ennek során a Megrendelő, illetve az általa kijelölt szervezet vagy személy a Vállalkozótól bekérheti az érintett munkavállalók munkavállalói szerződését, az illetékes munkaügyi központ érintett munkavállalók nyilvántartásával, regisztrációjával kapcsolatos igazolásait, továbbá ellenőrizheti a teljesítési helyszíneken az érintett munkavállalók munkavégzését.
- 2.6 A Vállalkozó köteles az általa elvégzett munkát az építési naplóban folyamatosan dokumentálni a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak megfelelően. Az építési naplót magyar nyelven kell vezetni.
- 2.7 Megrendelő a munkaterület átadás-átvételi eljárás keretében adja át a Vállalkozó részére. A Megrendelő előzetes értesítése alapján összehívott munkaterület átadás – átvételi

eljárásról jegyzőkönyv készül.

A munkaterület átadására a szerződés hatályba lépésének napján, illetve amennyiben az nem munkanapra esik az azt követő munkanapon kerül sor. Vállalkozó részére a munkaterületet a Megrendelő biztosítja.

A munkaterület átadását követően a személy-, vagyon-, és munkabiztonságról, a környezetvédelmi szabályok betartásáról a Vállalkozó köteles gondoskodni. Vállalkozó felel a Megrendelő, illetve harmadik személyek vonatkozásában azok vagyontárgyaiban, életében, testi épségében illetve egészségében a Vállalkozónak felróható módon keletkezett hiányokért, illetve károsodásokért.

- 2.8 Vállalkozónak a munkák időtartamára biztosítani kell a munkavégzéshez szükséges valamennyi erőforrást, a szükséges ideiglenes melléklétesítményeket, a vagyon- és balesetvédelem berendezéseit.
- 2.9 Vállalkozó köteles a kivitelezés során a keletkezett hulladék (építési, egyéb) mennyiségét minimalizálni, a kivitelezés során a vonatkozó környezetvédelmi előírásokat maradéktalanul betartani, a keletkezett hulladékokra vonatkozó nyilvántartási, kezelési kötelezettségének eleget tenni.
- 2.10 Vállalkozó a kivitelezés során a környezet terhelését minimalizálja, tevékenységét a környezet védelmére vonatkozó jogszabályok betartásával végzi el.
- 2.11 Vállalkozó köteles együttműködni a Megrendelő munkaszervezetének Esélyegyenlőségi munkatársával a munkakörülmények javítása, munkavédelmi előírások betartása, az egyenlő bánásmód érvényre juttatása vonatkozásában felmerülő feladatok kezelésében. A beruházás időszakában Megrendelő által szervezett esélyegyenlőségi képzéseken részvételét biztosítja.

### **3. Fizetési feltételek**

- 3.1 Jelen szerződés 2. pontjában meghatározott tevékenységek elvégzéséért, illetve teljesítéséért a Megrendelő összesen nettó [...] Ft, azaz [...] forint vállalkozói díjat fizet a Vállalkozó részére.
- 3.2 Ezen vállalkozói díj átalányösszeg, melyet a Vállalkozó a Megrendelő igényei alapján állapított meg. A jelen szerződés aláírásával Vállalkozó nyilatkozik, hogy a vállalkozói díj kellő fedezetet biztosít a szerződés alapidokumentumaiban meghatározott kivitelezési munkák szerződésszerű teljesítésével kapcsolatban felmerülhető valamennyi költség tekintetében, az esetleges mennyiségi eltérések (többletmunka; Ptk. 6:244. § (1) bekezdés) kockázatát Vállalkozó viseli, figyelemmel a Ptk. 6:245. § (1) bekezdésére.
- 3.3 A Vállalkozó a vállalkozói díj fejében teljes körűen vállalkozik a szerződés tárgyának rendeltetésszerű megvalósítására, valamint az egyéb szerződéses kötelezettségek teljesítésére. A Vállalkozó tudomásul veszi, hogy a vállalkozói díj a Vállalkozó szerződéses kötelezettségeihez tartozó összes költséget tartalmazza, függetlenül azok jellegétől.

A vállalkozói díj tartalmazza a műszaki tartalom megvalósításának teljes kalkulálható költségét így különösen, de nem kizárólagosan:

- az érintett vízátadó települések vízhálózatának öblítését, tisztítását;

- az érintett hálózatok teljes körű puha szivacsos tisztítása és az azt követő öblítése;
- a munkálatok folyamán – lehetőség szerint – a vízszolgáltatás fenntartását;
- szokásos szolgáltatási színvonal ideiglenes változása esetén: kiértécsítését a helyben szokásos módon (kiértécsítés várható vízzavarosodásról, nyomásesésről, időszakos vízhiányról, teendőkről), továbbá szükség szerint víztartály, lajtoskocsi kihelyezését (jogsabályi előírásokkal összhangban);
- különböző ellenőrző vizsgálatok elvégzését, különös tekintettel a vízminőség megfeleléség igazolására;

3.4 Megrendelő – a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: „Ptk.”) 6:245. § (1) bekezdésében foglalt eset kivételével – többletmunka igényt nem fogad el. Ezzel kapcsolatban Vállalkozó – mint a szerződés tárgyával kapcsolatban kellő szakértelemmel rendelkező jogi személy – jelen szerződés aláírásával kijelenti, hogy a közbeszerzési eljárás alatt teljes mértékben megismerte az elvégzendő feladatot és annak körülményeit, így kijelenti, hogy az általa megajánlott vállalkozói díj valamennyi feltétel kielégítéséhez szükséges munkára (anyagra, berendezési és felszerelési tárgyra, stb.) fedezetet nyújt, így többletmunkaigényéről jelen szerződés aláírásával feltétel nélkül és visszavonhatatlanul lemond. Kijelenti, hogy az árfolyamváltozásokkal, továbbá banki, adózási kondíciók változásával kapcsolatos kockázatokat felmérte, és arra a vállalkozói díj teljes mértékben fedezetet nyújt.

Az esetlegesen felmerülő Ptk. 6:245. § (1) bekezdése szerinti többletmunka vagy a Ptk. 6:244. § (2) bekezdése szerinti pótmunka elszámolására a FIDIC általános feltételek 10. pontja az irányadó.

3.5 A vállalkozói díjra eső mindenkor ÁFA a hatályos jogi szabályoknak megfelelően fizetendő. A jelen szerződés összegének finanszírozása a központi költségvetés XIX. fejezetének terhére történik.

Megrendelő a Vállalkozó által nyújtott szolgáltatások díját, a szolgáltatás maradéktalan, a Mérnök által leigazolt összegű, szerződésszerű és jogsabályoknak megfelelő számlák és mellékletei kézhezvételét követően téríti meg.

3.6 Vállalkozó a Kbt. 135. § (8) bekezdése alapján a szerződésben foglalt – ÁFA nélkül számított – teljes ellenszolgáltatás 20 %-ának megfelelő összegű előleg kifizetését igényelheti. A kifizetett előleg összege az első részszámlában kerül elszámolásra.

3.7 Megrendelő a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32. § (2) bekezdése alapján 4 részszámla (beleértve a végszámlát) benyújtásának lehetőségét biztosítja. A teljesítés arányának megfelelő értékű részszámlákat a nettó (tartalékkeret nélküli) szerződéses ellenérték 25 %-át, 50 %-át, illetve 75 %-át elérő műszaki teljesítés esetén nyújthatja be a Vállalkozó.

A részszámla kiállítása a tényleges teljesítéshez igazodóan lehetséges, a Megrendelő által kiállított és a Mérnök által ellenjegyzett teljesítésigazolás alapján. A részszámla szerinti nettó ellenszolgáltatás a szerződés megvalósult értékét nem haladhatja meg.

Végszámla benyújtására valamennyi tevékenység elvégzését, teljesítését követően, a sikeres műszaki átadás-átvételi eljárás lebonyolítása után van lehetőség a fennmaradó, még ki nem egyenlített ellenérték vonatkozásában a Megrendelő által kiállított és a Mérnök által ellenjegyzett teljesítésigazolás alapján.

- 3.8 Az ellenszolgáltatás kiegyenlítésére a szerződésszerű és a Megrendelő által igazolt teljesítést követően, a Ptk. 6:130. § (1) és (2) bekezdései és a Kbt. 135. § vonatkozó szabályai szerint kerül sor, figyelemmel a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseire. A szerződéssel kapcsolatos kifizetések a 2003. évi XCII. tv. (Art.) 36/A. § hatálya alá esnek.

A kifizetés vonatkozásában irányadó jogszabályok többek között:

- 2015. évi CXLI. törvény
- 2013. évi V. törvény
- 2011. évi CXCV. törvény
- 2003. évi XCII. törvény
- 2007. évi CXXVII. törvény
- 322/2015 (X. 30.) Korm. rendelet

- 3.9 Szerződő Felek megállapodnak, hogy:
- a) a Vállalkozó nem fizet, illetve számol el a szerződés teljesítésével összefüggésben olyan költségeket, melyek a Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont ka)-kb) alapon pontjai szerinti feltételeknek nem megfelelő társaság tekintetében merülnek fel, és melyek a Vállalkozó adóköteles jövedelmének csökkentésére alkalmasak;
- b) Vállalkozó a szerződés teljesítésének teljes időtartama alatt tulajdonosi szerkezetét a Megrendelő számára megismerhetővé teszi és a Kbt. 143. § (3) bekezdés szerinti ügyletekről a Megrendelőt haladéktalanul értesíti.

#### **4. A teljesítés határideje és helye**

- 4.1 A Vállalkozó teljesítésének határideje a műszaki átadás átvétel lezárásának napja, melynek legkésőbbi határideje a szerződés hatályba lépésének napjától számított [...] <sup>3</sup> nap.
- 4.2 Határidőben teljesít a vállalkozó, ha a jelen szerződés 7. pontjában foglalt átadás-átvételi eljárás a szerződésben előírt teljesítési határidőn belül megkezdődik. Vállalkozó a fenti véghatáridő előtti teljesítésre jogosult.
- 4.3 Megrendelő kijelenti, vállalkozó pedig tudomásul veszi, hogy a fenti határidő betartása közérdek, ahhoz megrendelőnek is kiemelt érdeke fűződik, ezért vállalkozó köteles a munkát úgy megszervezni, hogy az biztosítsa a gazdaságos és gyors, továbbá a környező létesítményekkel kapcsolatos egyéb munkálatokat folytató vállalkozókkal az összehangolt munkavégzést.

A felek a jelen szerződés teljesítése érdekében fokozott együttműködési kötelezettséget vállalnak.

- 4.4 A teljesítés helye<sup>4</sup>:

Az 1. rész tekintetében: Baktakék, Encs, Fancsal, Forró, Gibárt, Méra, és Szalaszend települések közigazgatási területe.

A 2. rész tekintetében: Felsődobsza és Hernádkércs települések közigazgatási területe.

#### **5. Szerződést biztosító mellékkötelezettségek, hibás teljesítés, szavatosság, jótállás**

<sup>3</sup> Nyertes ajánlattevő megajánlása szerint alakul.

<sup>4</sup> A nem releváns rész törölendő!

- 5.1 Amennyiben a Vállalkozó a jelen szerződést olyan okból teljesíti késedelmesen, melyért felelős, Vállalkozó késedelmi kötbér fizetésére köteles, melynek mértéke a nettó vállalkozói díj 0,2 %-a/késedelmes naptári nap. Megrendelő legfeljebb a teljes nettó szerződéses ellenszolgáltatás 10 %-áig érvényesíthet késedelmi kötbért. Megrendelő az 50 napot meghaladó késedelem esetén jogosult a szerződést azonnali hatállyal megszüntetni és a teljes nettó szerződéses ellenszolgáltatás 10 %-nak megfelelő mértékű meghiúsulási kötbért követelni.
- 5.2 A késedelmi kötbért Vállalkozó Megrendelő erre vonatkozó írásbeli felszólításától számított 8 napon belül köteles megfizetni.
- 5.3 Amennyiben a teljesítés olyan okból hiúsul meg, melyért Vállalkozó felelős, Vállalkozó meghiúsulási kötbért köteles fizetni, melynek mértéke a teljes nettó, szerződéses ellenérték 10 %-a.
- 5.4 Amennyiben a Vállalkozónak kötbérfizetési kötelezettsége merül fel, Megrendelő a kötbér összegével csökkentve fizeti ki a Vállalkozó aktuális/esedékes számláját, figyelemmel ugyanakkor a Kbt. 135. § (6) bekezdésben foglaltakra. Kötbérfizetési kötelezettség esetén Vállalkozó köteles külön nyilatkozatban is elismerni Megrendelő követelését. Amennyiben Vállalkozó a kötbérfizetési kötelezettségének elismerését jogszerűtlenül megtagadja, Megrendelő jogosult érvényesíteni vele szemben minden e kötelezettsége megszegéséből eredő károkat, költségeket, elmaradt hasznokat.
- 5.5 A vállalkozó hibásan teljesít, ha a jelen szerződés alapján általa megvalósított vállalkozási tevékenység eredményeként létrejött dolog a teljesítés során nem felel meg a jogszabályban vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak. Ez esetben a megrendelő elsősorban - választása szerint - kijavítást vagy kicserélést (a szolgáltatás újbóli teljesítését) követelhet, kivéve, ha az a vállalkozónak aránytalan többletköltséget eredményezne.
- 5.6 Ha a vállalkozó a kijavítást, illetve a kicserélést (a szolgáltatás újbóli teljesítését) nem vállalja, vagy annak a jogszabályi előírásoknak és a megrendelő elvárásainak megfelelően nem tud eleget tenni, vagy ha a Megrendelőnek a kijavításhoz vagy kicseréléshez fűződő érdeke megszűnt a megrendelő - választása szerint - megfelelő árszállítást igényelhet vagy felmondhatja a szerződést és meghiúsulási kötbérigényének érvényesítése mellett, azt meghaladó kár esetében kártérítést követelhet.
- 5.7 Ha a vállalkozó a kijavítást megfelelő határidőre nem vállalja, vagy nem végzi el, a megrendelő a hibát a vállalkozó költségére maga kijavíthatja vagy mással kijavíttathatja, ezen időpontig az ellenszolgáltatás arányos részét visszatarthatja.
- 5.8 A szavatossági kötelezettség teljesítésével és a szerződésszerű állapot megteremtésével kapcsolatos költségek - ideértve különösen az anyag-, munka- és továbbítási költségeket – a vállalkozót terhelik.
- 5.9 A megrendelő a hiba felfedezése után a legrövidebb időn belül köteles kifogását a Vállalkozóval közölni, illetve szavatossági jogait a jótállási határidőn, illetőleg, amennyiben ez utóbbi később jár le, az elévülési jellegű szavatossági határidőn (jogszabályban meghatározott esetben a kötelező alkalmassági idő) belül érvényesíteni. Nem számít bele a szavatossági időbe a kijavítási időnek az a része, amely alatt a megrendelő a dolgot nem

tudja rendeltetésszerűen használni. A szavatossági/jótállási jog érvényesíthetőségének határideje a dolognak vagy jelentősebb részének kicserélése (kijavítása) esetén a kicserélt (kijavított) dologra (dologrészre), valamint a kijavítás következményeként jelentkező hiba tekintetében újból kezdődik.

- 5.10 Szavatossági jogainak érvényesítésén kívül a megrendelő a hibás teljesítésből eredő kárának megtérítését is követelheti a kártérítés szabályai szerint.
- 5.11 A vállalkozó a szerződésben foglalt valamennyi munkára (jogszabály eltérő rendelkezése hiányában) 24 hónap teljes körű jótállást vállal, melyek kezdetének időpontja a hiba és hiánymentes műszaki átadás-átvételi eljárás lezárásának dátuma. Esetleges javítás esetén a jótállási idő a javított részre újrakezdődik. Ez idő alatt vállalkozó a felelősség alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett. Megrendelő a jótállási jogainak gyakorlására, a jelen szerződés kellékszavatossági jogok gyakorlására vonatkozó rendelkezései szerint jogosult.
- 5.12 Amennyiben a tárgyi munkákkal érintett ivóvíz elosztó hálózat, vagy ennek egy része a jótállási idő alatt a vállalkozó jótállási kötelezettsége alá tartozó hiányosságok miatt nem üzemel rendeltetésszerűen, az előzőekben meghatározott jótállási idő a hálózatot, illetve az érintett részét illetően annyi idővel meghosszabbodik, amennyi ideig az a rendeltetésszerű használatra alkalmassá nem vált.
- 5.13 A vállalkozó jótállási kötelezettsége nem terjed ki azokra a hibákra, amelyekről a vállalkozó bebizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett rendeltetésellenes használat vagy karbantartás elmulasztásának következményeként.
- 5.14 A jótállási idő alatt fellépő hiányosságot, hibát haladéktalanul a vállalkozó tudomására kell hozni, a vállalkozó pedig köteles haladéktalanul intézkedni, a hibát, hiányt kiküszöbölni.
- 5.15 A kötelező alkalmassági időn belül a vállalkozó a vállalt jótállási időn túl a megrendelő által bizonyítottan a vállalkozó érdekkörébe tartozó hibák kijavítását – amennyiben az időjárás a javítási technológiát lehetővé teszi – 15 napon belül köteles megkezdeni és a műszakilag indokolt időtartamon belül befejezni. Ellenkező esetben a megrendelő jogosult a vállalkozó értesítésével a vállalkozó terhére a munkát mással elvégeztetni.

## **6. Felelősségbiztosítás**

- 6.1 A vállalkozó teljes körű kárfelelősséggel tartozik a szerződésben vállalt munkákkal kapcsolatban a munka megkezdésétől a teljesítés napjáig.
- 6.2 A vállalkozó köteles a megrendelőt minden olyan veszteséggel, kárral, igénnyel és követeléssel szemben biztosítani, amely a megrendelőnek vagy harmadik személynek a vállalkozó vagy alvállalkozója magatartásával (tevékenységével, mulasztásával) okozott személyi sérülések és dologi károk, valamint az ezekre visszavezethető vagyoni károk következtében jelentkeznek. Vállalkozó felelőssége e körben meghaladhatja a vállalkozási díj összegét.
- 6.3 Vállalkozónak a szerződéskötés napján a szerződés teljes időtartamára szóló, legalább nettó 50.000.000,- HUF/év és legalább 25.000.000,- HUF/kár mértékű felelősségbiztosítással kell rendelkeznie úgy, hogy az kiterjedjen a teljes szerződés szerinti munkákra. A felelősségbiztosítási kötvény meglétét hitelt érdemlően kell igazolni.

Amennyiben Vállalkozó a felelősségbiztosítási kötvény – jelen szerződésben meghatározottak szerinti – fennállását Megrendelő felszólítására nem igazolja, Megrendelő jogosult a Vállalkozó költségére a fentiek szerinti felelősségbiztosítást megkötni.

- 6.4 A Vállalkozó tevékenységével összefüggő, illetve a Szerződés időtartama alatt keletkező károkra a Megrendelő felelősséget nem vállal, és nem nyújt külön térítést a károk elhárítására.
- 6.5 A felelősségbiztosítás érvényessége a szerződés megkötésének időpontjától a sikeres műszaki átadás-átvételig érvényes. A felelősségbiztosításnak ki kell terjednie:
- a szerződésszegésből eredő és a szerződésen kívül okozott károkra,
  - harmadik személyek személyi sérüléseire és tárgyrongálási káraitra.
- 6.6 A jótállási idő végéig a kivitelezéssel érintett területen lévő ingatlanokban a Vállalkozó által végzett munkákból kifolyólag okozott károkért Vállalkozó teljes körű felelősséggel tartozik, és vállalja a szükséges helyreállításokat.

## **7. A műszaki átadás-átvétel**

- 7.1 Megrendelő műszaki átadás – átvételi eljárást folytat le Vállalkozó készre jelentése alapján. Megrendelő a Vállalkozó készre jelentése alapján, annak kézhezvételétől számított 4 naptári napon belüli időpontra köteles kitűzni a műszaki átadás – átvételi eljárást, és ezen időpontban megkezdeni azt. A műszaki átadás-átvételre a teljesítéskor hatályos építőipari kivitelezési tevékenységről szóló jogszabály szerint kerül sor. A műszaki átadás-átvétel időtartama 20 nap.
- 7.2 A műszaki átadás-átvétel a munka készre-jelentésével kezdődik. A műszaki átadás-átvételi eljárás feltételeinek biztosítása a Vállalkozó felelőssége. A Vállalkozó kötelessége a műszaki átadáshoz szükséges okmányok, dokumentumok biztosítása is, így pl.: építési napló, mérési napló, jegyzőkönyvek, stb.
- 7.3 A műszaki átadás – átvételi eljárás a Felek képviselői megvizsgálják a teljesítést, jegyzőkönyvet vesznek fel, melyben felveszik az esetleges hibák és hiányok listáját. A Vállalkozó köteles a jegyzőkönyvben nyilatkozni a hibák kijavításának hatánapjáról.
- 7.4 A műszaki átadás-átvételi eljárásról jegyzőkönyvet kell készíteni.
- 7.5 Az átadás-átvételi eljárás csak akkor eredményes, a Vállalkozó csak akkor teljesít szerződésszerűen, ha az átadás-átvételi eljárás során a rendeltetésszerű használatot akadályozó, a vízminőséget hátrányosan nem befolyásoló minőségi, mennyiségi hiba vagy hiányosság nincs.
- 7.6 Ha a Vállalkozó nem végzi el a teljesítéshez szükséges, különösen a szerződés alapidokumentumát képező műszaki dokumentációban rögzített vízminőséget érintő vizsgálatokat, úgy a Megrendelő maga is elvégezheti azokat. A Megrendelő által elvégzett ilyen vizsgálatok a Vállalkozó kockázatára és költségére történnek, és a költségeket le kell vonni a vállalkozási díjból. Az ilyen vizsgálatokat úgy kell tekinteni, hogy azokat a Vállalkozó jelenlétében folytatták le és a vizsgálati eredményeket pontosnak kell elfogadni.
- 7.7 A teljesítés elismerését olyan hibák alapján nem lehet megtagadni, amelyek rendeltetésszerű használat mellett kijavíthatók és a rendeltetésszerű használatra



alkalmasság teljesül.

7.8 A műszaki átadás-átvételi eljárás akkor sikeres, ha a Vállalkozó összes teljesítése megfelel jelen szerződésben foglalt összes követelménynek.

7.9 A sikeres műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv nélkül a végszámla nem nyújtható be.

## **8. Szerződésszegés, a szerződés megszűnése**

8.1 Szerződésszegésnek minősül minden olyan magatartás vagy mulasztás, amelynek során bármelyik fél jogszabály, illetve jelen szerződés alapján őt terhelő bármely kötelezettségének teljesítését elmulasztja.

8.2 Amennyiben a Vállalkozó a szerződést megszegi, kötbér és kártérítési felelősséggel tartozik.

8.3 Felek a szerződést azonnali hatállyal, egyoldalú jognyilatkozattal is megszüntethetik (rendkívüli felmondás) az alábbi esetekben:

- a másik fél a szerződésben meghatározott és vállalt kötelezettségeit ismételten nem teljesítette, s erre a másik fél ésszerű póthatáridő tűzésével (amely fizetési késedelem esetén nem lehet kevesebb, mint 30 nap) felszólította és a határidő eredménytelenül telt el; (Ebben az esetben a szerződés megszűnésében vétlen fél kártérítési igénnyel léphet fel.)
- a másik fél az illetékes bíróságnál saját maga ellen felszámolási eljárás megindítását kéri a vonatkozó jogszabályok alapján;
- a másik fél fizetéseképtelenségét a bíróság a vonatkozó jogszabályok alapján megállapítja és a felszámolás elrendeléséről határoz;
- a másik fél végelszámolását az erre jogosult szerv elhatározza;
- jogerős elmarasztaló határozatot hoznak a Vállalkozó szakmai tevékenységét érintő szabálysértés vagy bűncselekmény miatt;
- Vállalkozó olyan technológiát alkalmaz, amely eltér a műszaki leírásban meghatározott technológiától, illetve a módosításhoz a Megrendelő nem járult hozzá.

8.4 Megrendelő jogosult és egyben köteles a szerződést felmondani - ha szükséges olyan határidővel, amely lehetővé teszi, hogy a szerződéssel érintett feladata ellátásáról gondoskodni tudjon - ha

- a) a Vállalkozóban közvetetten vagy közvetlenül 25%-ot meghaladó tulajdoni részesedést szerez valamely olyan jogi személy vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, amely tekintetében fennáll a Kbt. 62. § (1) bekezdés kb) alpontjában meghatározott feltétel;
- b) a Vállalkozó közvetetten vagy közvetlenül 25%-ot meghaladó tulajdoni részesedést szerez valamely olyan jogi személyben vagy személyes joga szerint jogképes szervezetben, amely tekintetében fennáll a Kbt. 62. § (1) bekezdés kb) alpontjában meghatározott feltétel.

Fenti esetekben a Vállalkozó a szerződés megszűnése előtt már teljesített szolgáltatás szerződésszerű pénzbeli ellenértékére jogosult.

8.5 A megrendelő jogosult azonnali hatállyal felmondani a szerződést, ha a vállalkozó felelősségbiztosítása a szerződés hatálya alatt megszűnik, vagy az előírt mérték alá

csökken.

- 8.6 Megrendelő a szerződést azonnali hatállyal felmondhatja, ha:
- a) feltétlenül szükséges a szerződés olyan lényeges módosítása, amely esetében a Kbt. 141. § alapján új közbeszerzési eljárást kell lefolytatni;
  - b) a Vállalkozó nem biztosítja a Kbt. 138. §-ban foglaltak betartását, vagy a Vállalkozó személyében érvényesen olyan jogutódlás következett be, amely nem felel meg a Kbt. 139. §-ban foglaltaknak; vagy
  - c) az EUMSZ 258. cikke alapján a közbeszerzés szabályainak megszegése miatt kötelezettségszegési eljárás indult vagy az Európai Unió Bírósága az EUMSZ 258. cikke alapján indított eljárásban kimondta, hogy az Európai Unió jogából eredő valamely kötelezettség tekintetében kötelezettségszegés történt, és a bíróság által megállapított jogsértés miatt a szerződés nem semmis.
- 8.7 Megrendelő azonnali hatállyal felmondja a szerződést, ha a szerződés megkötését követően jut tudomására, hogy a Vállalkozó tekintetében a közbeszerzési eljárás során kizáró ok állt fenn, és ezért ki kellett volna zárni a közbeszerzési eljárásból.
- 8.8 Megrendelő súlyos szerződésszegésre hivatkozva azonnali hatállyal mondhatja fel a szerződést az alábbi esetekben:
- a vállalkozó, alvállalkozója vagy közreműködője jelen szerződésből eredő szerződés teljesítése szempontjából lényeges kötelezettségei bármelyikét a megrendelő ismételt írásbeli felhívására nem, vagy nem a felhívásban közölt módon teljesíti;
  - a vállalkozó ismételt írásbeli felszólítást követően sem a jelen szerződésben foglalt határidőben tesz eleget a megrendelő felé értesítési kötelezettségének, vagy ő, illetőleg alvállalkozója vagy közreműködője bármely módon akadályozza, vagy ellehetetleníti a megrendelő ellenőrzési jogainak gyakorlását;
  - a vállalkozó az ismételt írásbeli felszólítást követően sem a jogszabályban és a jelen szerződésben foglaltak szerint tesz eleget az építési napló vezetésére vonatkozó kötelezettségének;
  - vállalkozó a jelen szerződés 1.2. pontjában foglalt kötelezettségét megsérti.
- 8.9 A Vállalkozó kötelezettséget vállal arra, hogy jelen szerződésnek bármilyen okból történő megszűnése esetén a Megrendelő által rendelkezésre bocsátott iratokat, feljegyzéseket, bármely adathordozó berendezést vagy eszközt a szerződés megszűnésének napján a Megrendelő részére visszaszolgáltatja.

## **9. Alvállalkozók**

- 9.1 Vállalkozó a jelen szerződés aláírásával nyilatkozik, hogy valamennyi olyan alvállalkozóját bejelentette a Megrendelő felé, amely részt vesz a jelen szerződés teljesítésében, valamint - ha a megelőző közbeszerzési eljárásban az adott alvállalkozót még nem nevezte meg – a bejelentéssel együtt benyújtotta az arra vonatkozó nyilatkozatát is, hogy az általa igénybe venni kívánt alvállalkozó nem áll a tárgyi közbeszerzési eljárásban előírt kizáró okok hatálya alatt. A Vállalkozó a jelen szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles a Megrendelőnek minden további, a teljesítésbe bevonni kívánt alvállalkozót előzetesen bejelenteni, és a bejelentéssel együtt nyilatkozni arról is, hogy az általa igénybe venni kívánt alvállalkozó nem áll kizáró okok hatálya alatt.

- 9.2 Az alvállalkozói teljesítés összesített aránya nem haladhatja meg a szerződés értékének 65 %-át, valamint a teljesítésben részt vevő alvállalkozó sem vehet igénybe a saját teljesítésének 65 %-át meghaladó mértékben további közreműködőt.
- 9.3 Vállalkozó a jogosan igénybe vett alvállalkozóért úgy felel, mintha a munkát maga végezte volna; alvállalkozó jogosulatlan igénybevétele esetén pedig felelős minden olyan kárért is, amely anélkül nem következett volna be.
- 9.4 Vállalkozó köteles a munkát úgy megszervezni, hogy a munkaterületen dolgozó alvállalkozók egymás munkáját ne zavarják, illetve a határidőre való teljesítést ne veszélyeztessék, azonban a munkavédelmi szabályokat maradéktalanul betartsák. Az alvállalkozók kizárólag a Vállalkozóval állnak jogviszonyban, így tőle fogadhatnak el utasításokat, illetve kizárólag vele szemben érvényesíthetik követeléseiket.
- 9.5 Vállalkozó köteles az alvállalkozókat az építési naplóban feltüntetni. A jelen szerződés 8. pontjában foglaltak teljesülését a Megrendelő a szerződés teljesítésének ellenőrzése során az építési napló adatai alapján ellenőrzi.

## **10. Egyéb rendelkezések**

- 10.1 A Szerződés és a felek közötti kommunikáció nyelve a magyar. A Szerződésre a magyar jog az irányadó.
- 10.2 A jelen Szerződésben nem, vagy nem kielégítően szabályozott kérdésekre vonatkozóan a Szerződés elválaszthatatlan részét képező, az alábbiakban mellékelt dokumentumok (szerződés alapidokumentumai) az irányadók, amelyek a jelen Szerződéssel együtt a Szerződést alkotják, így együtt olvasandók és értelmezendők. A dokumentumok közötti ellentmondás esetén a sorrendben előbb álló dokumentum rendelkezései megelőzik a sorban később álló dokumentum rendelkezéseit.

*10.2.1 Az Ajánlati Nyilatkozat és Függeléke*

*10.2.2 Ajánlattételi felhívás és egyéb közbeszerzési dokumentumok, a módosításokkal és kiegészítő tájékoztatásokkal együtt (amennyiben ezekre sor került)*

*10.2.3 Különös feltételek*

*10.2.4 FIDIC Általános Feltételek (FIDIC „Zöld” Könyv – Rövid szerződéses forma, első, magyar nyelvű kiadás, 2000.)*

*10.2.5 Vállalkozó ajánlata*

*10.2.6 A Kbt. 136. § (2) bekezdése szerinti meghatalmazás (amennyiben Vállalkozó külföldi adóilletőségű)*

- 10.3 A jelen Szerződésben használt kifejezések jelentése azonos a fenti 10.2.3 pont szerinti Különös feltételek, illetve a 10.2.4 pont szerinti FIDIC Általános Feltételek kifejezéseivel.
- 10.4 A környezetvédelmi szempontok érvényesítése és a papírfelhasználás, valamint a keletkezett hulladék csökkentése érdekében a felek közötti kommunikáció kizárólag elektronikus úton (e-mail, telefax) történik. Vállalkozó köteles a teljesítés során a dokumentálást elektronikus úton végezni, csak a végleges, a felek által elfogadott verziók kerülhetnek kinyomtatásra.
- 10.5 Jelen szerződéssel kapcsolatban joghatályos nyilatkozattételre jogosult személyek az alábbiak, akik jognyilatkozataikat kizárólag elektronikus úton, az átvétel idejét igazoló

módon tehetik meg érvényesen. Felek ez alatt értik a fenti 10.4 pontban foglaltak szerinti e-mail és telefax üzenetet, ha annak átvétele igazolható, valamint az építési naplóba az arra jogosult által tett bejegyzést is.

A jelen szerződésben foglalt bármely értesítés, küldemény, üzenet (élő)szóban, vagy telefax, telex, e-mail stb. útján is közölhető, de szabályszerűen kézbesítettnek akkor minősül, ha azt utóbb (haladéktalanul) elektronikus úton is megerősítik, visszaigazolják.

A Szerződés teljesítésével kapcsolatos ügyintézésre és képviselőre a Felek által felhatalmazott személyek:

**Megrendelő részéről:**

Név: .....  
Cím: .....  
Telefon: .....  
E-mail: .....

**Vállalkozó részéről:**

Név: .....  
Cím: .....  
Telefon: .....  
E-mail: .....

**Műszaki ellenőr:**

Név: .....  
Cím: .....  
NÜJ szám: .....  
Telefon: .....  
E-mail: .....

- 10.6 A Jelen Szerződéses Megállapodás mellékletét képezi a külföldi adóilletőségű Vállalkozó Kbt. 136. § (2) bekezdésében foglaltak alapján adott arra vonatkozó meghatalmazása, hogy az illetősége szerinti adóhatóságtól a magyar adóhatóság közvetlenül beszerezhet a Vállalkozóra vonatkozó adatokat az országok közötti jogsegély igénybevétele nélkül. [Kizárólag külföldi adóilletőségű Vállalkozó esetén.]
- 10.7 Szerződő felek magukra nézve kötelezőnek fogadják el, hogy a Kbt. és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti illetékes ellenőrző szervezetek feladat- és hatáskörüknek megfelelően a közbeszerzési eljárásokat és az azok alapján megkötött szerződések teljesítését rendszeresen ellenőrizhetik, és hogy részükre a jogszabály szerinti információ megadása üzleti titokra való hivatkozással nem tagadható meg. A szerződő felek magukra nézve kötelezőnek fogadják el, hogy az Állami Számvevőszék, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal jogosult ellenőrizni a rendelkezésükre bocsátott költségvetési pénzeszközök szerződésszerű felhasználását.
- 10.8 Vállalkozó nyilatkozik, hogy a Nemzeti Vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 3. § (1) bekezdése alapján átlátható szervezetnek minősül. Vállalkozó vállalja, hogy változás esetén Megrendelő részére haladéktalan tájékoztatást ad. Tudomásul veszi, hogy valótlan tartalmú nyilatkozat esetén Megrendelő a szerződést felmondja, vagy – ha a szerződés teljesítésére még nem került sor – akkor attól eláll.

- 10.9 Szerzői jog: Megrendelő a szerződéssel kapcsolatban rendelkezésre bocsátott, jogi oltalomban részesíthető bármely szellemi alkotás esetében kiköti a rendelkezési jogát.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) 9. § (6) bekezdése és V. fejezete alapján a Megrendelő a szerződés teljesítése során adott esetben keletkezett, szerzői jogi védelem alá eső valamennyi alkotással kapcsolatban határozatlan idejű, korlátlan és kizárólagos felhasználási jogot szerez az átruházható szerzői jogokra, amely magában foglalja az Szjtv. 46. §-a szerinti harmadik személyre átruházhatóság jogát, valamint az Szjtv. 47. §-a szerinti, a mű átdolgozhatóságához és a mű többszörözéséhez való felhasználási jogosultságot is.

A Vállalkozó csak a Megrendelő előzetes írásbeli hozzájárulásával adhatja tovább az elkészült mű bármely munkarészét harmadik félnek vagy adhat nyilatkozatot a szerződés alapján nyújtott szolgáltatásról. A felhasználási jog átruházásának díját a vállalkozói díj tartalmazza.

Ha a Vállalkozó a teljesítéshez valamely jogi oltalom alatt álló szellemi alkotást kíván felhasználni, ehhez a Megrendelő előzetes írásbeli hozzájárulása szükséges.

- 10.10 Felek mindent megtesznek annak érdekében, hogy a felmerült vitás kérdéseket egymás között tárgyalásos úton rendezzék. Ha a tárgyalások megkezdésétől számított 30 napon belül a felek képtelenek békés úton megoldani a vitát, amely a jelen szerződés teljesítésével kapcsolatosan közöttük felmerül, értékhatártól függően kölcsönösen kikötik a Szerencsi Járásbíróság, illetőleg a Miskolci Törvényszék kizárólagos illetékességét.
- 10.11 A szerződő felek jelen szerződést annak és mellékletének elolvasásával és értelmezésével, mint akaratukkal mindenben megegyezőt cégszerű aláírásukkal ellátva megkötik.
- 10.12 A jelen szerződés annak mindkét fél általi aláírásának napján lép hatályba.

Kelt: *Hely, év, hónap, nap*

---

**Borsod-Abaúj-Zemplén Térségi Ivóvíz-  
kezelési Önkormányzati Társulás**  
(Megrendelő)  
képviselőben  
**Koncz Ferenc**  
elnök

---

**[cégnév]**  
(Vállalkozó/Vállalkozó)  
képviselőben  
**[képviselő neve]**  
(képviselő beosztása)

Mellékletek:

1. sz. melléklet: meghatalmazás a Kbt. 136. § (2) bekezdésében foglaltak alapján (külföldi adóilletőségű Vállalkozó esetén)

**2. FEJEZET**  
**ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK**

**Rövid Szerződéses Forma**

Első angol nyelvű Eredeti Kiadás 1999.  
ISBN 2-88432-024-5

Első magyar nyelvű kiadás 2000.

**FIDIC Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils**

P.O. Box 86  
CH-1000 Lausanne 12  
Switzerland

Tel +41 21 653 50 03  
Fax +41 21 653 54 32

fidic@pobox.com

Magyar Tanácsadó Mérnökök és Építészek Szövetsége (TMSz)

Cím:  
1016 Budapest, Krisztina krt. 99.  
Telefon: (06 1) 488 2037  
Fax: (06 1) 375 7982

### **3. FEJEZET**

#### **KÜLÖNÖS FELTÉTELEK**

A jelen Különös Feltételek módosításokat, kiegészítéseket és magyarázatokat határoznak meg az Általános Feltételekhez viszonyítva. Az itt megfogalmazott kikötések, módosítások, kiegészítések megváltoztatják az Általános Feltételekben foglaltakat és különbözőség vagy ellentmondás esetén az ebben a Különös Feltételekben foglalt kikötések az irányadók.

#### ***MÓDOSÍTOTT ÉS ÚJ ALCIKKELYEK***

##### **1 Általános előírások**

##### **1.1 Meghatározások**

###### **A Szerződés**

Az 1.1.2 Alcikkely szerinti „Részletes előírások” és az 1.1.3 pont szerinti „Tervrajzok” alatt a Szerződés részét képező műszaki dokumentáció értendő.

Az 1.1.4 Alcikkely szerinti „Megbízó” alatt a Szerződésben feltüntetett Megrendelő értendő.

***Az alábbi bekezdés törlendő és az alábbival helyettesítendő:***

1.1.6. „Felek” alatt a Megrendelő és a Vállalkozó értendő.

###### **Dátumok, időpontok és időtartamok**

1.1.7 „Kezdesi Időpont”: a szerződés hatályba lépésének napja.

###### **Egyéb meghatározások**

1.1.17 Alcikkely szerinti „Helyszín” alatt a teljesítés helye értendő.

1.1.18 Alcikkely szerinti „Változtatás” alatt a műszaki dokumentáció Kbt. 141. § szerinti módosítása értendő.

##### **1.3 Dokumentumok fontossági sorrendje**

A Szerződés 9.3 pontja szerint.

##### **2 A Megbízó**

2.4 Alcikkely törlendő, helyette a Ptk. 6:240. § szakaszában foglaltak az irányadók.

##### **3 A Megbízó Képviselője**

3.2 Alcikkely utolsó mondata törlendő és a következő szöveg hozzáadandó:

„Megrendelő függelékben megnevezett képviselője (Mérnök) jogosult a Megrendelő jogait a Megrendelő jóváhagyásával gyakorolni a következő Alcikkelyekben megadottak esetében: 2.3, 4.2, 4.3, 7.3, 8.2, 9.1, 9.2, 12.1, 13.2

A Mérnök, vagy maga, vagy személyzetének valamely tagja a műszaki ellenőri tevékenységre vonatkozó magyar jogszabályi előírásoknak megfelelő feladatkört is ellátja.

A jóváhagyás megszerzésére vonatkozó fenti kötelezettség ellenére, ha a Mérnök véleménye szerint olyan veszélyhelyzet áll elő, amely emberéletet, a jelen szerződés tárgyát, vagy kapcsolódó ingatlant, tulajdont veszélyeztet, akkor a Mérnök jogosult anélkül, hogy a Vállalkozót bármely szerződéses kötelezettsége és felelőssége alól felmentené, utasítani a Vállalkozót minden olyan munka elvégzésére, illetve intézkedés megtételére, amely véleménye szerint a kockázat csökkentéséhez vagy megszüntetéséhez szükséges.”

#### **4 A Vállalkozó**

4.4 Alcikkely törlendő.

#### **5 A Vállalkozó Által Készített Tervek**

A fenti Cikkely törlendő.

#### **6 A Megbízó Felelősségi Köre**

A Megrendelő 6.1 Alcikkely szerinti felelősségi köre a 7.3 és 10.4 Alcikkelyek alkalmazásának vonatkozásában értelmezendő.

#### **7 A Megvalósítás Időtartama**

7.3 Alcikkely alkalmazására kizárólag a Kbt. 141. §-ban foglaltak keretében van lehetőség.

#### **8 Átadás-átvétel**

8.1. Alcikkely törlendő helyébe az alábbi rendelkezés lép:

8.1 Befejezés: „A Vállalkozó haladéktalanul köteles értesíteni a Megbízót, ha úgy gondolja, hogy a Szerződés szerinti munkák elkészültek.”

8.2. Alcikkely törlendő, helyette a Szerződés műszaki átadás-átvételre vonatkozó szabályai az irányadóak.

#### **10 Változtatások és Követelések**

A 10.2 Alcikkely e) pontja törlendő.

#### **11 Szerződéses Ár és Kifizetés**

11.2 Alcikkely törlendő azzal, hogy a kifizetésekre a Szerződés fizetési feltételekre vonatkozó rendelkezései alkalmazandóak.

11.3-11.6 és 11.8 Alcikkelyek törlendőek.



## **12 Szerződéses Ár és Kifizetés**

12.3 Alcikkely a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 11. § (1) bekezdésének h) pontjában foglaltakkal összhangban értelmezendő.

## **14 Biztosítások**

14.1 Alcikkely törlendő, helyette a Szerződés felelősségbiztosításra vonatkozó előírásai az irányadóak.

## **15 Vitás Ügyek rendezése**

A fenti cikkely törlendő.